

Stichting Theater Rotterdam

Geadviseerd subsidiebedrag: € 3.375.200

Gevraagd subsidiebedrag: € 3.375.200

Over de instelling

Stichting Theater Rotterdam (hierna: Theater Rotterdam), podiumkunsten, theater, Rotterdam

Theater Rotterdam is een middelgroot theatergezelschap gevestigd in Rotterdam. Ze vormt een huis voor gevestigde, midcareer en nieuwe theatermakers, die ‘vernieuwend en non-conformistisch theater’ maken, waarin naar eigen zeggen de huidige tijd voelbaar is. Zij werken interdisciplinair en verbinden taal, dans, muziek en beeld. Centraal staat het motto ‘Ik ben door jou’: het besef dat alle interacties met anderen ons mens maken. De instelling wil verschillende stemmen, talen en vormen samenbrengen. Ze werkt daarbij vanuit wederkerigheid: de makers vormen een community waarin zij elkaar beïnvloeden en versterken, en er is veel ruimte voor ontmoeting, dialoog en debat. De Rotterdamse Schouwburg wordt geprogrammeerd door Theater Rotterdam en maakt deel uit van de stichting.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.12 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Theater Rotterdam een subsidiebedrag toe te kennen van € 3.375.200.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

In de subsidieperiode 2021 - 2024 heeft Theater Rotterdam een grote transformatie doorgemaakt, waarover de raad positief is. Onder de nieuwe artistiek directeur is de instelling gegroeid tot een sterk makershuis met een heldere, eigen signatuur. Waar het profiel van Theater Rotterdam voorheen wat diffuus was door een palet van makers die artistiek ver uit elkaar lagen, is dit in subsidieperiode 2021 - 2024 steeds coherenter geworden. De instelling maakte een aantal beeldbepalende voorstellingen, zoals ‘The story of Travis’. Ook de traditionelere repertoirevoorstellingen waren artistiek van hoge kwaliteit. De zoektocht naar nieuwe vormen was interessant. Productiehuis Rotterdam bleef in afgeslankte vorm onderdeel van Theater Rotterdam, nadat deze ontwikkelinstelling voor subsidieperiode 2021 - 2024 werd afgewezen voor subsidie in de Culturele basisinfrastructuur (BIS).

Voor de subsidieperiode 2025 - 2028 heeft Theater Rotterdam een sterke aanvraag ingediend, waaruit een doorleefde en duidelijke visie spreekt. De stem van de artistiek directeur klinkt door in het hele plan, zonder dat het nadrukkelijk over haar gaat. De artistieke plannen zijn in lijn met de filosofie 'Ik ben door jou'; er spreekt volop wederkerigheid uit. Zo werken de betrokken makers ieder vanuit hun eigen perspectief, maar ze wisselen ook kennis en ervaring uit waarmee ze elkaars werk beïnvloeden en versterken. Ook de dialoog met het publiek is volgens het gezelschap een essentieel onderdeel van de artistieke koers. Uit het plan komt een instelling naar voren die onderzoekt hoe ze haar huis en artistieke praktijk zo kan organiseren dat verschillende stemmen er een thuis vinden. Het interdisciplinair werken van de makers past bij deze tijd en draagt bij aan de pluriformiteit van het theaterlandschap.

Vol overtuiging kiest Theater Rotterdam voor een door makers gedreven huis met een gevarieerde makerscommunity, ondersteund door een artistiek bureau van vier dramaturgen en de artistiek directeur. Passend bij haar profiel kiest de instelling makers die de dialoog aangaan met hun publiek en wederkerigheid onderschrijven. Hun vakmanschap staat buiten kijf, ze zijn allen veelgevraagd en talentvol. Er is veel ruimte voor Rotterdamse makers: Grande Loge, Romana Vrede en Dalton Jansen. Ook de makers die al langere tijd aan Theater Rotterdam verbonden zijn, onder wie Erik Whien, Wunderbaum en Nastaran Razawi Khorasani, passen bij de huidige visie. Wat hen bindt is hun interesse in actuele maatschappelijke vraagstukken en in de dialoog met het publiek.

Talentontwikkeling heeft een stevige plek binnen Theater Rotterdam. Binnen het eigen Productiehuis Theater Rotterdam biedt de instelling meerjarige ontwikkeltrajecten aan nieuwe makers. Zij krijgen bovendien de kans door te stromen naar de grote zaal, waardoor talent zich binnen de eigen gelederen verder kan ontwikkelen. Het plan laat zien dat talentvolle makers graag (weer) deel willen uitmaken van deze community. Hoewel de raad positief is over de plannen had hij graag meer willen lezen over de productiehuisfunctie. De instelling benoemt niet welke jonge makers in subsidieperiode 2025 - 2028 een plek krijgen, wat zij gaan doen en waaruit hun begeleiding bestaat.

De ambities op het gebied van internationalisering zijn interessant, maar ook enigszins onduidelijk. Theater Rotterdam biedt residenties aan internationale gerenommeerde makers, die nieuw werk in de grote zaal zullen tonen en een maand lang met community's in de stad gaan werken. Dit is in potentie interessant en verrijkend, maar het is niet duidelijk of dit nieuwe werk in Rotterdam wordt gecreëerd en met lokale makers tot stand komt, of dat het al in het land van herkomst is gemaakt en enkel in het theater wordt geprogrammeerd met daarbij een contextprogramma.

Maatschappelijke betekenis

De instelling heeft in subsidieperiode 2021 - 2024 een grote ontwikkeling doorgemaakt op het gebied van diversiteit, zowel voor als achter de schermen. Die ontwikkeling is niet los te zien van de nieuwe artistieke koers.

Het plan voor subsidieperiode 2025 - 2028 ademt diversiteit en inclusie. Met haar programma, partners en personeelsbeleid toont de instelling hierop een integrale visie te hebben die tot in de haarvaten van de organisatie is doorgedrongen. Dit maakt Theater Rotterdam voorbeeldstellend voor de theatersector. Zo maakt ze ruimte voor andere stemmen en verhalen op het toneel en in de wijken, onder meer vanuit het Afro-Nederlands perspectief. Ze werkt met vele culturele partners en wil in de periode 2025 - 2028 ook de betrekkingen met maatschappelijke partners uitbreiden, al blijft onduidelijk of deze uitbreiding vooral de programmering betreft of ook het theatergezelschap. Het personeel, het bestuur en de raad van toezicht zijn gevarieerd samengesteld wat betreft culturele achtergrond, gender, competenties en werkervaring.

Voor subsidieperiode 2025 - 2028 beschrijft Theater Rotterdam sterke ambities op het gebied van maatschappelijke impact. De raad is benieuwd naar de uitwerking hiervan. De makers worden gedreven door persoonlijk en maatschappelijk engagement. Zo zal Dalton Jansen de complexiteit van de jeugdzorg onderzoeken en de impact daarvan op de moeder-kindrelatie. Grande Loge wil performances maken met lokale artiesten, die plaatsvinden in klaslokalen en op straat. De raad waardeert het dat makers zich in voorstellingsluwe periodes op andere manieren inzetten voor de (maatschappelijke) impact van de organisatie.

Het maatschappelijk engagement spreekt ook uit een mooi initiatief als de maatschappelijke stage, waarbij elke medewerker vijf werkdagen per jaar buiten de organisatie kennis opdoet en nieuwe verbindingen legt. Ook organiseert de instelling een tweewekelijks spreekuur in Rotterdam-Noord en -West, met als doel nieuwe samenwerkingen in minder voor de hand liggende gebieden van de stad op te zoeken.

De instelling gaat in de aanvraag voldoende in op de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code. Ze gaat uitgebreid in op sociale veiligheid. Het beleid aangaande sociale veiligheid wordt geborgd door meerdere externe vertrouwenspersonen en het bieden van individuele coachingstrajecten. De raad waardeert het dat de instelling de bevindingen uit het 'geluksonderzoek' dat ze onder haar personeel heeft gehouden in subsidieperiode 2025 - 2028 gaat verdiepen en monitoren. Op afspraken over eerlijke beloning wordt in de aangeleverde stukken beperkt ingegaan. De instelling volgt de cao Toneel en Dans. De makers die om het jaar een voorstelling bij Theater Rotterdam maken ontvangen in tussenliggende jaren een basisvergoeding.

Toegankelijkheid

Door de ingezette koerswijziging bereikte Theater Rotterdam in de periode 2021 - 2024 een steeds diverser publiek. Ze is zich steeds meer gaan richten op de niet-westerse canon en het Afro-Nederlandse perspectief. Dat ziet de raad, zeker in een stad als Rotterdam, als een verrijking. Tegelijkertijd constateert hij ook dat het oude publiek aan de koerswijziging en de nieuwe verhalen moet wennen. De gedaantewisseling die de instelling heeft doorgemaakt had een lichte weerslag op de publieksaantallen. De raad heeft er vertrouwen in dat dit weer zal herstellen.

Theater Rotterdam beschrijft voor subsidieperiode 2025 - 2028 een helder publieksbeleid. Publiek en community's spelen een grote rol in het plan, passend bij het motto 'Ik ben door jou'. Er spreekt een intrinsieke urgentie uit om toegankelijk te zijn en de dialoog aan te willen gaan met het publiek. De instelling werkt met het Cultureel Doelgroepenmodel en heeft goed zicht op de diversiteit van haar publiek. De raad waardeert het dat ze ook 'ambitiedoelgroepen' benoemt: doelgroepen waarop de instelling haar marketingcommunicatie vooral gaat richten. Deze ambities onderbouwt ze bovendien met cijfers, waaruit blijkt dat de gewenste ontwikkelingen al in gang zijn gezet. Dit wekt vertrouwen in de haalbaarheid van het plan.

Theater Rotterdam wil een plek zijn voor ontmoeting, waarbij ook het eigen podium een belangrijke rol speelt. Zowel het podium als het gezelschap zijn laagdrempeliger geworden; jonge en midcareer makers voelen zich meer uitgenodigd en de voorstellingen en de foyer van het theater vullen zich met een jonger en diverser publiek. Ook heeft de instelling het voornemen om meer in de wijken te gaan werken. De raad is benieuwd naar de uitwerking hiervan. Het maakt Theater Rotterdam al met al tot een sterk stadsgezelschap.

Het reisbeleid is goed, de instelling reist veel door het hele land. Vooral in de grote steden is er veel vraag, daarbuiten is het voor haar harder werken om het oude publiek te behouden en nieuw publiek te bereiken.

Bedrijfsmatige gezondheid

De instelling is de afgelopen jaren gereorganiseerd en de raad heeft de indruk dat de fusie tussen het RO Theater, de Rotterdamse Schouwburg en Productiehuis Rotterdam zijn wissel heeft getrokken op het personeel, nog los van corona. De afgelopen twee jaar lijkt de rust langzaam te zijn teruggekeerd en zijn de werkprocessen aangepast. Ook is de werkdruk door de directie beter gemonitord.

Op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening 2022 constateert de raad dat de instelling financieel gezond is. De begroting is dekkend, met de kanttekening dat de loonstijging van de cao Toneel en Dans hierin niet is meegenomen. Om de stijgende kosten op te vangen

wil de instelling zich meer richten op het werven van private middelen, wat de raad waardeert.

Theater Rotterdam licht voldoende toe hoe zij de principes van de Governance Code Cultuur toepast.

Geografische spreiding

De instelling is gevestigd in Rotterdam. Binnen de categorie Theater wordt een goede geografische spreiding gerealiseerd op basis van de betreffende bepaling in de regeling.